

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorია

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XIX. De filio ejus Constantino, qui adhuc adolescens, unà cum Diocletiano
in Palaestinam venit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ΄.

A CAPUT XVIII.

Quod post abdicationem Diocletiani & Maximiani, Constantius primus Augustus fuit, numerosa prole insignis.

Τούτοις δ' ἐγλύθεν ἀπὸ τὰ τῆς ἐκ Θεοῦ
 παλακοχθεῖ ἀμοιῆς, ὡς ἤδη καὶ πρῶ-
 τῶν τ' αυτοκρατορικῆς δευχῆς μελαχρῆν. οἱ
 μὲν γὰρ τῶ χρόνῳ παρὰ γούνης, ἐκ οἷδ' ὅπως ὑ-
 πεξίστατο τῆς δευχῆς, αὐτοῖς ἀφ' ἑαυτῶν μεταβο-
 λῆς τῶ τὸ πρῶτον ἐτ' τ' τῶ ἐκκλησιῶν πο-
 λυρκίας Ἰπποκράτους, μόν' τ' Ἰλιπὸν Κων-
 σταντῖν' πρῶτος Αὐγύστ' καὶ Σεβαστὸς ἀνη-
 γαρῆτο, τὸ μὲν καὶ αὐτῶν τῶν αυτοκρα-
 τῶν Κωνσταντῶν διαδήματι λαμπρῶ με-
 τ' ἐκ τῶν ἀπειληφῶς τὰ πρῶτα, μὲν τὴν
 ἐν ταῖς δοκιμῆν, τῆ τῶν ἀνωτάτω παρὰ Ρ' ὠ-
 μαίους ἐπος μετ' ἑμῶν, πρῶτ' Σεβαστὸς,
 τετάρτων τῶν ὑστερῶν ἀναδειχθέντων χημαπῆ-
 σας, ἀλλὰ καὶ ἐντεχνία μόν' παρὰ τῶν πολ-
 λῶν αυτοκρατορῶν διήνεγκε, παίδων ἀρρένων
 ἐκ τῆσιν μέγιστον χορῶν συνησάμενος, ἐπει-
 δὴ τὸ πρῶτον ἀπὸ λιπαρῶ γῆρα, τῆ κοινῆ φύσει
 τὸ χροῖον ἀποδιδῶς, λοιπὸν ἔβριε μεταλλάτ-
 τειν ἐμελλεν, ἐνταῦθα πάλιν ὁ Θεὸς παρὰ δό-
 ξων ἀπὸ ποιητῆς ἀνεφαίνετο ἔργων, μέλλοντι
 τελευτῶν, τὸν πρῶτον τῶν παίδων Κωνσταντῖ-
 νον εἰς ὑποδοχὴν τῆς βασιλείας παρέναι οἰ-
 κονομησάμενον.

B

C

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ΄.

CAPUT XIX.

De filio eius Constantino, qui adhuc adolescens unā cum Diocletiano in Palaestinam venit.

Σὺν μὲν γὰρ οἷσιν τοῖς τῆς βασιλείας κοι-
 νωνοῖς, καὶ μετὰ αὐτοῖς, ὡς εἴρηται,
 καὶ αὐτὸν ἐκείνον τὸν παλαιὸν τῶ Θεοῦ παρ-
 φήλυτας διατείας ἐποιεῖτο, ἤδη δ' ἀχρῆ
 καὶ παίδος Ἰπποκράτους τὸν νεανίαν διαβάς, τιμῆς
 τῆς πρῶτης παρ' αὐτοῖς ἤξειτο, οἷον αὐτὸν ἐ-
 ἡμεῖς ἐγνώμεν, τὸ Παλαιστίνων διερχόμενον
 ἔθνος, σὺν τῶ πρῶτῳ τῶν βασιλέων.
 ἔκ καὶ Ἰπποκράτους δεξιὰ παρεσῶς, παρὰ φανέσας
 ἠντοῖς ὄραν, ἐέλθωσιν, οἷος τε βασιλικῆ φεγή-
 ματ' ἔξ ἐμῶν τεκμήρια παρέχων, σώ-
 ματος μὲν γὰρ εἰς κάλλος ὄραν, μεγέθους τε
 ἡλικίας, ἐδ' ἦν ἀπὸ παρὰ παρὰ βαλεῖν ἔτερον, Ρ' ὠ-
 μηδ' ἰσχυρῶ τὸ σῆτον ἐπλεονέκτηι τῶς ὀμήλι-
 κας, ὡς καὶ φοβερὸν αὐτοῖς εἶναι ταῖς ἰκτῶ

D

Ggg

tibus longè illustrior quàm dotibus corporis fuit. Ac primùm quidem modestiã animum exornavit: deinde humanioribus disciplinis; & tum innata prudentia, tum sapientia divinitus infusa non mediocriter eum excoluit.

CAPUT XX.

Constantinus propter Diocletiani & Galerii infidias ad patrem revertitur.

AT Imperatores illius temporis, cum adolescentem viderent generosum ac fortem, magnumque & excelso animo præditum, invidia simul ac metu ob id torqueri cœpere. Itaque tempus opportunum captabant, ut malo atq; ignominia juvenem afficerent. Id juvenis cum intellexisset (quippe infidias semel atque iterum ei comparatas, Dei nutu detecta fuerant) fugâ salutem sibi quaesivit; magnum illum Prophetam Mosem in hoc etiam imitatus. Porro Deus in omnibus illum adjuvit; providentiã suã sic cuncta disponens, ut patri ad successiõnem Imperii præsto esset.

CAPUT XXI.

Mors Constantii Constantinum filium Imperatorem relinquentis.

Cum ergo evitatis infidiarum dolis, celeri cursu ad patrem profectus esset; ipse quidem post longum temporis spatium in patris conspectum venit. At Constantio sub idem tempus ultimi vitæ dies imminebat. Qui cum filium imperatorem sibi adesse cerneret, lecto exsiliens, ambabus ulnis eum amplexus est: huncq; unum quoangebatur dolorem, ex absentia scilicet filii conceptum, jam ex animo penitus excussum esse affirmans, gratias Deo maximas egit, posthac mortem omni immortalitate potiorem sibi esse testatus. Dispositis deinde ex arbitrio rebus suis, & vale dicto liberis suis utriusque sexus qui instar cujusdam chori ipsum undique cingebant; in palatio & in regio cubili jacens, Imperii administratione, ut naturalis ratio postulat, filio natu maximo in manus traditã, ex hac luce migravit.

A ψυχὴν δρεταῖς μάλλον, ἢ τοῖς κτὶ τὸ σώμα πλεονεκτήμασιν ἐνηθευέτω. σωφροσύνην πρώτιστα τὴν ψυχὴν κοσμέμεν. καὶ πρῶτα παιδεύσει λόγων, φρονήσει τ' ἐμψύσει καὶ τῷ θεοδότῳ σοφίᾳ διαφερόντως ἐκπρεπεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ.

Κωνσταντῖνον πρὸς τὸν πατέρα διὰ τὰς ἐπιβουλὰς ἀποστασιαστικῶν ἀναχάρσει.

B ΓΑδρον δὴ ὄντων τῶν τέτοις, βασιλεύοντων ἡμεῶν, καὶ μεγάλῃ φρονήματι τε μετὰ τὸν νεανίαν οἰτιλικαδὲτα κρατῆντες θεώμενοι, ἐκείνη καὶ φόβῳ ἐβάλλοντο. ἐντεθεὶς καὶ πρῶτος ψαυδαὶ πρῶτος αὐτῶν βελόνηροι ἐφύλακτοντο, καὶ ἐν ἐνθετῶν ἀναμύνητες. ὁ δὲ σωφροσύνην δόμῳ ὁ νεανίας, ἐπεὶ καὶ πρῶτος αὐτῶν δευτερον κατέφρασε. Θεὸς συννεύσει τὰ τῶν ἐπιβουλῶν ἐγήρησε, φυγῆ τῶν σατυρήων ἐπέχει. κἀν τῷ ἔργῳ μεγάλῃ προσηύχθη. Μυστικῶς τὸ μύθημα διασώζων. τὸ ἵππῳ αὐτῶν σωπέπασθεν ὁ θεός, τῇ ἑπαρκῶς διασώζων. ἀπομνηστέριον αὐτὸν σωεῖναι.

C

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ.

Τελευτὴ Κωνσταντῖνου τῷ υἱῷ Κωνσταντῖνον βασιλέα καὶ ἀληθινόν.

D ΑΥτῆκα δ' ὄντων ἐπειδὴ τῶν ἐπιβουλῶν τῶν ἀμνηστῶν διαδραματίζων, ἀπεύδων ἀφῆκε πρὸς τὸν πατέρα. ὁ μὲν αὐτὸς χεῖρας ἐπέχει. καὶ τὸ αὐτὸ ἵππῳ πατρὸς τῆς τῆς βασιλευσῆς ἐπιβουλῆς ἐπέχει. ὡς δὲ ἀπομνηστέριον εἶδεν ὁ Κωνσταντῖνος παρεστῶτα τὸν πατέρα. ἔξαλλόμενος τῆς σεσημῆς, ἀπεκάλυψε αὐτῷ τὴν χεῖρα, καὶ τὸ μόνον λυπηρὸν αὐτῷ μέλλοντι τὸν βίον διαπίθεας, τέτοιο δὲ τὸ παιδὸς δόπουσία, τῆς ψυχῆς ἀποβῆσαι εἰπὼν, ἐυχάρισε ἀνεπεμπετῶν Θεῷ τῆς ψυχῆς. καὶ αὐτῷ τὸν θάνατον ἀθανασίας ἀποβῆσαι τοῦ λόγου φησας. Ἐ δὲ τὰ καθ' ἑαυτὸν διατάξεται. υἱοῖς δ' ἅμα καὶ θυγατράσιν αὐτῶν ἐξάμνησον. χορῆ δὲ αὐτὸν κληρονομήσει αὐτοῖς βασιλείᾳ ἐπὶ βασιλικῆς ἐραμῆς, καὶ κληρονομήσει τῆς βασιλείας νόμῳ φύσει, τὸ τῆς ἡλικίας ἀποβῆσαι τῶν παιδῶν ἀποβῆσαι νεπαύσατο.